

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЖУРНАЛИСТИКА ФАКУЛЬТЕТІ

Қазақстан 2050

III ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 4-15 сәуір, 2016 жыл

Студенттер мен жас ғалымдардың

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты халықаралық ғылыми конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 11-13 сәуір, 2016 жыл

III МЕЖДУНАРОДНЫЕ ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Казахстан, 4-15 апреля 2016 года

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 11-13 апреля 2016 года

III INTERNATIONAL FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, 4-15 April, 2016

MATERIALS

of International Scientific Conference
of Students and Young Scientists

«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, 11-13 April, 2016

Ғылыми редактор:
ф.ғ.к., доцент **Медеубек С.**

Жауапты редактор:
аға оқытушы **Дәуренбекова А.А.**

Жинақ хатшылары:
Жұртбай Н., Сапарходжаева Н., Тілепберген А.

Студенттер мен жас ғалымдардың «Ш Фараби оқулары» атты халықаралық ғылыми конференциясының материалдары. Алматы, Қазақстан, 11-13 сәуір 2016 ж. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 136 б.

ISBN 978-601-04-1787-8

Жинаққа студенттер мен жас ғалымдарға арналған халықаралық ғылыми конференцияның тезистері енгізілген.

Қазақ интернетінде рухани құндылықтардың насихатталуы

Алматай О.

әл-Фараби атындағы ҚазҰУ

Ғылыми жетекшісі: аға оқытушы Әлімжанова А.Б.

Рухани құндылық – әлеуметтік танымның өлшемі. Ол адамзат баласын өз салт-дәстүрін кәдірлеуге, бабалар мұрасын дәріптеуге, өткен тарихты саралай білуге үйретеді.

Қазіргі таңда ғаламтор беттерінде рухани құндылықтарды дәріптеу басты назарда. Жастар бүгінде adebiportal.kz, el.kz, kitap.kz, massaget.kz, shyn.kz, abai.kz секілді сайттарды белсене оқиды. Осылардың ішінде ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігінің қолдауымен құрылған «Әдебиет порталын» ерекше айта аламыз. Сайт негізінен 4 бағытта жұмыс жасайды. «Оқыңыз», «тыңдаңыз», «қатысыңыз», «көріңіз».

«Оқыңыз» бөлімінде авторлық кітаптар, балалар әдебиеті, кітаптар рейтингі, аудармалар, түрлі жанрдағы шығармалар беріледі. Оқырмандар аталған бөлімді оқи отырып, жан сарайын байыта алады. Ал, келесі бағытта күйлерді, батырлар жырын, «қазақтың 100 әнін», термелерді, аудио-поэзияны онлайн тыңдай аласыз. Мұнда бабалар мұрасымен таныса отырып, таным-түсінігіңізді кеңейтесіз.

«Қатысыңыз» бөлімі тікелей жастарға арналған. Олай дейтін себебіміз, ашық мінбер, онлайн конференция, «поэзия, менімен егіз бе едің?», аударма, хаттар тармақтары арқылы жарысқа қатысып, шеберлігін шындайды. Көріңіз! Бұл бағытта фильмдерді, бейнепоэзияны, иллюстрацияны, инфографиканы тамашалай аласыз.

«Оқы және тұлға бол» жобасында, елімізге белгілі қоғам қайраткерлерінің өмір жолымен танысуға болады. Осы жоба арқылы әдебиет порталы қоғам дамуына елеулі үлес қосып отыр. Қазіргі «жедел ақпарат» ғасырында оқырмандарға сапалы дүние ұсына отырып, жастардың арасында рухани құндылықтарды насихаттайтын сайттардың болғаны көңіл қуантады.

Қазақ публицистикасының тарихи жолы

✓ Арын Е.

әл-Фараби атындағы ҚазҰУ

Ғылыми жетекшісі: филол.ғ.к., доцент Өзбекова Г.С.

Публицистика немесе көсемсөз (А.Байтұрсынов, «Әдебиет танытқыш») – әдебиет пен журналистиканың қоғамдағы көкейкесті өткір мәселелерді қозғайтын саласы. Бүгінгі таңдағы дамыған публицистика бірден пайда бола қойған жоқ.

XX ғасыр ел есінде ауыртпалықтарымен есте қалғаны рас. Бұл ғасырда не болмады – ашаршылық, төңкеріс, соғыс, реформа. Кейін тәуелсіздіктің алғашқы жылдары – бәріде болды. Яғни публицистика қозғайтын тақырыптар көп болды. Тоқырау жылдары, көтерілістер мен оқу-білім мәселесі публицистер шығармашылығына түрткі болды.

А.Байтұрсынов, М.Дулатов, Ә.Бөксейханов, М.Жұмабаевтардан кейін Ә.Нұршайықов, Б.Бұлқышев, К.Смайылов, С.Бердіқұлов, Ш.Мұртазалардың публицистикасын атап өткім келеді. Осы уақытқа дейін аталған жазушылардың туындыларымен жақын танысып, XX ғасыр өмірін, публицистика жанрын жақсы түсіндік деп ойлаймын. Олар бір ғана кейіпкердің оқиғасын баяндай отырып, бүкіл қоғамның тыныс тіршілігін жеткізген. Мысалы, Ә.Нұршайықовтың очерктерін алсақ, нақты фактілердің негізінде бірнеше жағдайларды көрсеткен. Екіншілік, оқу-білім, жастар жайын көп қозғаған. Патриот, еліне бір пайдалы іс жасаған азаматтарды үлгі етіп көрсеткен.

Көсемсөз халықтың рухын көтеретін ұшқыр да уытты көркем тілмен жазылады, көпшілікті игі іске шақырады, бір мақсатқа жұмылдырады.

Соғыс жылдарындағы халықтың күйі мен жауынгерлердің жағдайын өз шығармаларында суреттеген Баубек Бұлқышев, Шерхан Мұртаза, Бауыржан Момышұлы, Әзілхан Нұршайықовтарды атап өтсек болады. Б.Бұлқышевтің «Шығыс ұлына хаты», Ш.Мұртазаның «Ай мен Айша», «Қызыл жебе», Ә.Нұршайықовтың «Ақиқат пен аңыз» сұм соғыстың халыққа әкелген қиындықтарын суреттеп, жауынгерлердің рухын көтерді, патриот жандарды насихат етті.